

MBO-004-014114 To 014124 Seat No. _____

B. Ed. (Sem. I) (CBCS) Examination

November / December – 2016

CONTENT : 01 TO 11

(New Course)

SSC-01 : GUJARATI CONTENT

SSC-02 : HINDI CONTENT

SSC-03 : SANSKRIT CONTENT

SSC-04 : ENGLISH CONTENT

SSC-05 : MATHEMATICS CONTENT

SSC-06 : SCIENCE & TECHNOLOGY CONTENT

SSC-07 : HISTORY CONTENT

SSC-08 : GEOGRAPHY CONTENT

SSC-09 : ELEMENTS OF ACCOUNTANCY CONTENT

SSC-10 : ECONOMICS CONTENT

**SSC-11 : BUSINESS MANAGEMENT & ADMINISTRATION
CONTENT**

Faculty Code : 004

Subject Code : 014114 To 014124

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 35

SSC-01 : GUJARATI CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં લખો : 8
- (1) “આવ ભાણા આવ !” ગદ્યનો સાહિત્ય પ્રકાર અને તેનાં લેખકનું નામ લખો.
  - (2) ગાંધીજી પોતાનાં વર્તન અંગે શી કાળજી રાખતા ?
  - (3) લેખક અક્સ્માતથી બચવા કયાં ચાલતા હતા ?
  - (4) દિયરને સિંહલદ્વિપ શા માટે જવું છે ?
- 2 નીચેનાં પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો : 12
- (1) ટોચના પ્રકાશની પરગ્રહવાસી પર શી અસર થઈ ?
  - (2) ગાંધીજી વિશે છ વિધાનો લખો.
  - (3) સવારને સોના જેવી શા માટે કહેવામાં આવે છે ?
  - (4) જીવરામભટ્ટ શા માટે કાગળ પાછો આપે છે ?
  - (5) “ભમીએ ગુજરાતે : દક્ષિણ ભણી” ગદ્યમાં લેખકે નર્મદા નદી માટે વાપરેલાં વિશેષણો શું સૂચવે છે ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર લખો : 15
- (1) અર્થવિસ્તાર કરો :
“ચેહ ઠરે દુઃખડાં ઠરે, ઠરી જાય ખટરાગ;
પણ ઈરખાની આગ, ઠારે ત્યમ ભમણી બળે.”
  - (2) “જનની” કાવ્યનો ભાવાર્થ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
  - (3) “પરીક્ષા” ગદ્યમાં દર્શાવેલા મહાદેવભાઈનાં પાત્રનું વ્યક્તિત્વ સ્પષ્ટ કરો.
  - (4) “ભીખુ ભૂખનું દુઃખ ગળી ગયો.” એવું લેખકે કેમ કહ્યું ?
  - (5) સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો :
    - (અ) રૂઢિ પ્રયોગનો અર્થ આપો :
      - (ક) શાખ જામવી
      - (ખ) કારી ન ફાવવી
    - (આ) શબ્દોનાં અર્થ આપો :
      - (ક) ક્ષુલ્લક
      - (ખ) ઊંબીઓ
    - (ઇ) સાચી જોડણી લખો :
      - (ક) ઘુઆપુવા
      - (ખ) સાદુંલ વીક્રીડીત
    - (ઈ) વિરોધી શબ્દો લખો :
      - (ક) જયેષ્ઠ
      - (ખ) લીલું
    - (ઉ) સંજ્ઞાના પ્રકાર ઓળખો :
      - (ક) હિમાલય
      - (ખ) પેટ્રોલ

SSC-02 : HINDI CONTENT

- 9 निम्नलिखित प्रश्नों के सूचनानुसार उत्तर लिखिए :
- (9) निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त में उत्तर दीजिए : ८
- (9.1) सफल होने के लिए हमें क्या करना चाहिए ?
- (9.2) हमारे देश की स्वच्छता की जिम्मेदारी किसकी है ?
- (9.3) नीचे दिए गए शब्दों के विरुद्धार्थी शब्द लिखिए :
- (9) अमृत (2) वरदान
- (3) ऊँचा (4) जीवन
- (9.4) सुबह होते ही क्या-क्या होता है ?
- २ निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए : (किन्हीं चार) 92
- (2.1) बनजारे ने कुत्ते को सेठ के पास गिरवी क्यों रखा ?
- (2.2) फूल सबको अच्छे क्यों लगते हैं ?
- (2.3) निम्नलिखित मुहावरे के अर्थ दीजिए :
- (9) प्राण न्योछावर करना (2) वध करना
- (3) जीवनदान देना (4) हृदय हिला देना
- (5) नौ दो ग्यारह होना (6) मार खा जाना
- (2.4) शिवाजी बालक को सेना में क्यों भर्ती करना चाहते थे ?
- (2.5) 'बेटी' कविता का भावार्थ संक्षेप में लिखिए ।
- ३ निम्नलिखित प्रश्नों के किन्हीं तीन के विस्तृत उत्तर लिखिए : 94
- (3.1) दुकानदार की कथनी और करनी की पोल कैसे खुल गई ?
- (3.2) हिन्दुस्तान के निवासी किस प्रकार एक हैं ?
- (3.3) डॉ. विक्रम साराभाई ने अपने जीवन में कौन-कौन से पद सुशोभित किए ?
- (3.4) बेटी की तरह आप किसीका सहारा बनने के लिए क्या-क्या करेंगे ?
- (3.5) रूपरेखा के आधार पर कहानी लिखिए :
- राजा का बीमार पड़ना – वैद्य की असफलता किसी अनुभवी बूढ़े की सलाह – किसी सुखी मनुष्य का कुर्ता पहनो – राजा का कुर्ता खोजने जाना – महेनती किसान को देखना – सुख का राज समझना – सीख ।

SSC-03 : SANSKRIT CONTENT

- 1 नीयेना प्रत्येक प्रश्नोना टूंकमां उत्तर आपो : 8
- (1.1) नीयेना शब्दोना गुजराती अर्थ आपो :
- (1) दण्डदीपः (2) वृक्षशायिका
(3) फेनकम् (4) सङ्गणकम्
- (1.2) नीयेनी संख्याने शब्दमां लभो :
- (1) 7 (2) 18
(3) 32 (4) 43
- (1.3) नीये आपेला शब्दोनी संधि छोडो :
- (1) सूर्यास्त (2) ब्रह्मर्षि
(3) नस्तिजः (4) अहर्निश
- (1.4) नीये आपेला समयने अंकमां लभो :
- (1) सार्धनववादम् (2) सपाद दशवादनम्
(3) पादोन द्वादशवादन (4) साध द्विवादनम्
- 2 नीयेना प्रश्नोमांथी कोर्षपक्ष चार प्रश्नोना उत्तर आपो : 12
- (2.1) नीये आपेला प्रश्नोना गुजराती भाषामां उत्तर आपो :
- (1) कम्प्यूटर वडे विविध कार्यो केवी रीते थाय छे ?
(2) जननी अने जन्मभूमि शेना करता मडान छे ?
(3) भेडूत क्यारे पशुओना वाडामां जाय छे ?
- (2.2) नीये आपेदी भाषीजग्या पूर्ण करो :
- (1) मेघा वर्षति _____ नीरम् ।
(2) सः वनं गच्छति वृक्षे _____ च ।
(3) व्यजनं _____ करोति ।
- (2.3) नीये आपेला 'अ' विभागने 'ब' विभाग साथे योग्य रीते जोडो :
'अ'	'ब'
(1) उद्यमेन हि सिध्यन्ति	– वसुधैव कुटुम्बकम् ।
(2) मूढैः पाषाण खण्डेषु	– कार्याणि न मनोरथैः ।
(3) उदार चरितानां तु	– रत्नसंज्ञा विधीयते ।
- (2.4) नीयेना वाक्यो कोश बेले छे ते कडो :
- (1) आम् दहातु । किञ्चित् तक्रम अपि आवश्यकम् ।
(2) भवतः गृहकार्ये बहवः दोषाः ।
(3) तृतीयक्रीडायाम् अधिकं नास्ति । केवलं षोडश ।
- (2.5) वर्तमानकाण परस्मैय पदना रूपो लभो.

(3.1) नीचे आपेव गद्यपंडुं मातृभाषाभां अनुवाद करो :

उष्ट्रः वदति “स्वास्थ्यं समीचीनम् किन्तु अन्यत् किमपि समीचीनम् नास्ति।”
शुकस्य चञ्चुः वक्रा, कुक्कुरस्य पुच्छं वक्रम्, बकस्य ग्रीवा वक्रा ।”

“शृगालः वदति” शुकस्य चञ्चुः वक्रा किन्तु । सः मनुष्यवाणीं वक्तुं शक्नोति ।
कुक्कुरस्य पुच्छं वक्रं किन्तु सः स्वामिभक्तः अस्ति । बकस्य ग्रीवा वक्रा किन्तु
तस्य एकाग्रता प्रचलिता भवनः सर्वाणि अङ्गानि वक्राणि सन्ति किन्तु भवान्
मरुभूम्या नृपः अस्ति ।

अपि च तेषां चञ्चोः, पृच्छस्व, ग्रीवायाः च प्रयोजनम् अस्ति। निरर्थकं नास्ति ।

(3.2) नीचे आपेव पद्यो मातृभाषाभां अनुवाद करो :

(1) या देवी सर्वभूतेषु विद्यारूपेण संस्थिता ।

नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥

(2) शुभं करोतु कल्याणम् आरोग्यं धनसम्पदम् ।

शत्रु-बुद्धि विनाशाय दीपज्योतिर् नमोऽस्तु ते ॥

(3.3) नीचे आपेव प्रश्नोना संस्कृतभाषाभां उत्तर आपो :

(1) पञ्चभर्ती का अस्ति ?

(2) चेतना भोजनविषये किं वदति ?

(3) कास्याः इतिहासः विशालः ?

(4) केन कारणेन देशः समृद्धः भवति ?

(5) चटकः किं विहरति ?

(3.4) नीचे आपेव सूक्तिओनो अर्थ आपी भावार्थ लभो :

(1) श्रद्धावान् लभते ज्ञानम् ।

(2) सङ्घे शक्तिः कलौ युगे ।

(3.5) नीचेना वाक्योने घटनाक्रमभां गोठवो :

(1) पूत्र, उपरिचितस्य उपरि कदापि विश्वासः नैव कर्तव्यः ।

(2) पूत्र, अहं बहिः गच्छामि ।

(3) अजा शिशुः शृगालेन सह गच्छति ।

(4) शृगालः शिशुः पश्यति ।

(5) चिन्ता मास्तु, अहे भानुः समीपं नेष्वामि ।

SSC-04 : ENGLISH CONTENT

- 1 Answer the following questions in short. 8
- (1.1) Why could the Giants trouble the people ?
  - (1.2) Where does the pitcher plant grow ?
  - (1.3) What are parts of speech ? Give one example.
  - (1.4) Write 'True' or 'False' correct the false statement.
    - (1) Shiv and Shanker usually play football. _____
    - (2) The Banyan tree was called 'Bhutiavad'. _____
- 2 Answer any four questions of the following : 12
- (2.1) Describe our solar system.
  - (2.2) What are the uses of 'simple past tense' ?
  - (2.3) How was Shivani's picnic ?
  - (2.4) Write down daily routine of Shiv.
  - (2.5) Write the following sentences in proper order based on the story.
    - (1) Lord Shiva to help Ganga.
    - (2) Bhagirath prayed to Ganga to flow on the earth.
    - (3) Bhagirath was alone at home.
    - (4) The Ganga is a holy river.
    - (5) At last, they came to a great sea.
    - (6) He sent all his sons to search for it.
- 3 Answer any three questions of the following : 15
- (3.1) Write the story of "Methi Pakoda" in your word.
  - (3.2) Write a letter to your friend about "Diwali".
  - (3.3) Write a short note on "Gir National Park".
  - (3.4) How did Netaji made the beggar happy ?
  - (3.5) Fill in the blanks using the proper word from those given in the brackets.
    - (1) My poem is _____ than your room. (Clean, Cleaner)
    - (2) Apple are _____ bananas. (Costly than, Costlier than)
    - (3) It was really _____ exciting game. (An, the)
    - (4) Kirti _____ a poem everyday. (Write)
    - (5) I _____ TV now. (watch)

SSC-05 : MATHEMATICS CONTENT

સૂચના : (૧) કુલ મુખ્ય ત્રણ પ્રશ્નો આપેલ છે. (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૩) પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર સૂચના મુજબ લખો.

1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 8

- (1) $(-3)^2 \div (-3)^4 = \underline{\hspace{2cm}}$
- (2) મુદ્દલ = રૂ. 1200, વ્યાજનો દર = 4%, મુદત = 5.5 વર્ષ તો, વ્યાજ = $\underline{\hspace{2cm}}$.
- (3) $[\{5a - (a + b)\} - \{a + (2a - b)\}] = \underline{\hspace{2cm}}$
- (4) સાદુ રૂપ આપો. $(a^{10} \div a^3) \times a^8$.

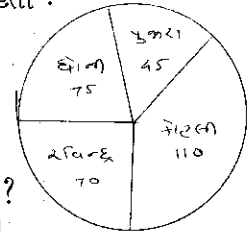
2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12

- (1) ત્રણ ક્રમિક સંખ્યાઓનો સરવાળો 42 થાય છે તો તે સંખ્યાઓ શોધો.
- (2) અજયની ઉંમર વિજયની ઉંમરના ચાર ગણાથી બે વર્ષ ઓછી છે. જો બંનેની ઉંમરનો સરવાળો 68 વર્ષ હોય તો બંનેની ઉંમર શોધો.
- (3) મગનભાઈએ રૂ. 43800, 12.5% ના દરે 50 દિવસ માટે વ્યાજ લીધા. મુદતને અંતે તેમણે કેટલું વ્યાજ ચૂકવવું પડે ?
- (4) એક સમઘન ટાંકીની લંબાઈ 3m હોય તો ટાંકીમાં કેટલા લીટર પાણી સમાય.
- (5) $\left[6y^2 - 4\{9y^2 - 5y - 2(3y^2 - 5y) - 4y^2\} \right] = \underline{\hspace{2cm}}$

3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15

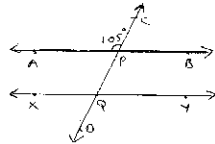
(1) આપેલ વર્તુળ આલેખના આધારે જવાબ આપો :
એક ક્રિકેટ મેચમાં ચાર ખેલાડી દ્વારા કરવામાં આવેલ રનની માહિતી :

- (1) કુલ કેટલા રન થયા છે ?
- (2) કોહલીએ કેટલા રન કર્યા છે ?
- (3) ધોનીએ કેટલા ટકા રન કર્યા કહેવાય ?
- (4) પૂજારાએ કરેલા રનનું અંશ માપ શોધો.
- (5) રવિન્દ્ર કરતા ધોનીએ કેટલા ટકા વધારે રન કર્યા કહેવાય ?

- (2) એક સમઘન બોક્સની લંબાઈ 1 મીટર છે. તેમાં ચોકની 20 સેમી લંબાઈની સમઘન પેટીઓ ગોઠવવી છે. તો કેટલી પેટીઓ ગોઠવી શકાય ?
- (3) આપેલ આકૃતિમાં $\overline{AB} \parallel \overline{XY}$ અને $\overline{CD}$ એ $\overline{AB}$ અને $\overline{XY}$ ને અનુક્રમે P અને Q

બિંદુમાં છેદે છે. જો $m\angle APC = 105^\circ$ તો બાકીના ખૂણાનાં માપ લખો.

- (4) વિશ્વાસ પાસે અમુક લખોટીઓ છે. સંજય પાસે વિશ્વાસ કરતાં બમણી લખોટીઓ છે. બિપીન પાસે સંજય કરતાં ત્રણ લખોટીઓ ઓછી છે. જો ત્રણેય પાસે મળીને કુલ 122 લખોટીઓ હોય, તો તે દરેક પાસે કેટલી લખોટીઓ હશે ?
- (5) વર્ગમૂળ શોધો.

- (1) $11\frac{14}{25}$
- (2) 12.25

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Main three questions are given. (2) All questions are compulsory. (3) Write answers as per instructions.

1 Answer the following questions in brief : 8

- (1) $(-3)^2 \div (-3)^4 = \underline{\hspace{2cm}}$
- (2) Principle = Rs. 1200, rate of interest = 4%, no. of years = 5.5 then Interest =   .
- (3) $[\{5a - (a + b)\} - \{a + (2a - b)\}] = \underline{\hspace{2cm}}$
- (4) Simplify : $(a^{10} \div a^3) \times a^8$.

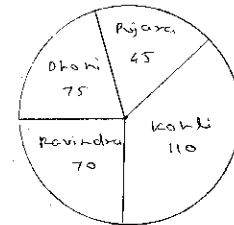
2 Answer any four of the following questions : 12

- (1) Sum of three consecutive natural numbers is 42. Then find the numbers.
- (2) Age of Ajay is two years less than four times age of Vijay. If sum of ages of both is 68 years then find their ages.
- (3) Maganbhai has borrowed Rs. 43800 at rate of 12.5% for 50 days. So what interest he has to pay at the end of given period.
- (4) If length of cubical tank is 3 meters then how many litres of water it can hold.
- (5) $[6y^2 - 4\{9y^2 - 5y - 2(3y^2 - 5y) - 4y^2\}] = \underline{\hspace{2cm}}$

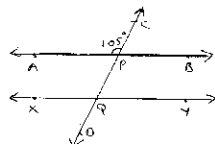
3 Answer any three of the following questions in detail : 15

(1) As per pie-chart (graph) given below answer the following questions:
Information of runs scored by four players in a particular match are :

- (1) Total how many runs are scored ?
- (2) How many runs are scored by Kohli ?
- (3) What is percentage runs scored by Dhoni ?
- (4) Find the measurement of angle that of runs scored by Pujara.
- (5) How many runs Dhoni scored more than Ravindra percentage wise ?

- (2) Length of one cubical box is 1 meter. If chalk boxes of length equal to 20 cm is to be kept in It, then how many chalk boxes can be kept in it.
- (3) In given figure $\overline{AB} \parallel \overline{XY}$ and $\overline{CD}$ intersects $\overline{AB}$ and $\overline{XY}$ at P and Q respectively. If $m\angle APC = 105^\circ$ then find measures of remaining angles.

- (4) Vishwas have some sperical balls. Sanjay have double number of sperical balls than Vishwas. Bipin have 3 sperical balls less than Sanjay. If total of all of them is 122 sperical balls then find number of sperical balls each have.
- (5) Find square root of

(1) $11\frac{14}{25}$ (2) 12.25

SSC-06 : SCIENCE & TECHNOLOGY CONTENT

સૂચના : (૧) કુલ મુખ્ય ત્રણ પ્રશ્નો આપેલ છે. (૨) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. (૩) પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર સૂચના મુજબ લખો. (૪) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1) ચુંબકનું ચુંબકત્વ કઈ રીતે નાશ પામે છે ?
  - (2) મૂળના સામાન્ય કાર્યો જણાવો.
  - (3) પાણીની અસ્થાઈ કઠિનતા એટલે શું ?
  - (4) જમીનનું ધોવાણ એટલે શું ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 12
- (1) વનસ્પતિ કોષ અને પ્રાણી કોષ વચ્ચેનો તફાવત આપો.
  - (2) બળના પ્રકાર જણાવો.
  - (3) ધમની અને શિરા વચ્ચેનો તફાવત આપો.
  - (4) ઊર્જા બચતના ઉપાયો જણાવો.
  - (5) એસિડ વર્ષા અને તેની અસર એટલે શું ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
- (1) સ્નાયુ એટલે શું ? તેના પ્રકાર અને તેનું કાર્ય જણાવો.
  - (2) વિવિધ વિટામિનના નામ, શેમાંથી મળે અને તેની ઊણપથી થતા રોગો વિશે જણાવો.
  - (3) તત્ત્વ, સંયોજન અને મિશ્રણનો તફાવત આપો.
  - (4) વિવિધ ખનીજક્ષારના નામ, શેમાંથી મળે અને તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
  - (5) રક્તકણો, પ્રાકકણો અને શ્વેતકણો વિશે જણાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Main three questions are given. (2) All questions are compulsory. (3) Write answers as per instructions. (4) Figure to the right side indicate marks.

- 1 Answer the following questions in brief : 8
- (1) How Magnetism of Magnet can be destroyed ?
  - (2) Working of roots of plant.
  - (3) What is temporary hardness of water ?
  - (4) What is soil erosion ?
- 2 Answer any four of the following questions : 12
- (1) Differentiate between plant cell and animal cell.
  - (2) Types of force.
  - (3) Differentiate between Artries and veins.
  - (4) Measures to save energy.
  - (5) What is acid rain and its effects ?
- 3 Answer any three questions in detail from the following : 15
- (1) What is muscles ? Mention its types and working of it.
  - (2) Write different names of vitamins, their source and diseases caused due to its deficiency ?
  - (3) Differentiate between element, compound and mixture.
  - (4) Write different names of minerals, their source and their importance in body.
  - (5) Write about Red blood cells, Plateletes and White blood cells.

SSC-07 : HISTORY CONTENT

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો. 8
(1.1) સરકારનાં અંગો કેટલા છે જણાવો.
(1.2) સમ્રાટ હર્ષવર્ધને લખેલા નાટકો વિશે માહિતી આપો.
(1.3) ઉત્તર અને દક્ષિણ ભારતના રાજપૂત યુગનાં ફક્ત નામ જણાવો.
(1.4) હ્યુ-એન-સાંગ કોણ હતો ?
- 2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચારનાં જવાબ આપો : 12
(2.1) મધ્યયુગના રાજપૂતોનાં ગુણો વર્ણવો.
(2.2) નાલંદા વિદ્યાપીઠ વિશે માહિતી આપો.
(2.3) પૂર્વ મધ્યયુગ એટલે શું સમજાવો.
(2.4) શેરશાહનાં સુધારાઓ વર્ણવો.
(2.5) શાસનવ્યવસ્થામાં મુખ્યમંત્રીની ભૂમિકા અને તેનાં કાર્યો જણાવો.
- 3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણનાં વિસ્તારથી જવાબ આપો : 15
(3.1) સોલંકી યુગમાં થયેલા સ્થાપત્ય અને શિલ્પનો વિકાસ જણાવો.
(3.2) અકબર અને તેના નવરત્નો વિશે માહિતી આપો.
(3.3) ટૂંકનોંધ લખો - શાહજહાં.
(3.4) રાજપૂતયુગની શાસનવ્યવસ્થા.
(3.5) “એક ઉત્તમ શાસક તરીકે રઝીયા બેગમ” વર્ણવો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in short : 8
(1.1) State Government how many parts.
(1.2) Samrat Harshvardhan written Nataka give the information.
(1.3) North and South India's Rajput - period only given name.
(1.4) Explain who is "Hun-An-Sang".
- 2 Answer any four of the following questions : 12
(2.1) Mention the attributes of Rajput in medieval period.
(2.2) Give the information of Nalanda Vidyapith.
(2.3) Premedieval period it means what's time. Explain it.
(2.4) Describe the reforms of Shershah.
(2.5) State Chief Minister's Role and his duties.
- 3 Give Answer any three of the following questions : 15
(3.1) Mention the Sculpture and Shilps developing in the Solanki Period.
(3.2) Akbar's and his nine gems give information.
(3.3) Write short note - Shahjahan.
(3.4) Give information Rajput periods administration.
(3.5) 'Raziya Bagam' a super administrator. Explain.

SSC-08 : GEOGRAPHY CONTENT

- 1 બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો : 2×4=8
(1.1) પરિભ્રમણનું અર્થ શું થાય છે ?
(1.2) ગુજરાતની ભાદર નદીની લંબાઈ કેટલા કિ.મી. છે ?
(1.3) ભારતના પ્રમાણિક સમય બાબતમાં તમે શું જાણો છો ?
(1.4) જિમ નેશનલ કોરબેટ પાર્ક કઈ નદી કાંઠે આવેલું છે ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચારનાં જવાબ આપો : 3×4=12
(2.1) ભારતના ભૌતિક વિભાગોની જાણકારી આપો.
(2.2) આંતરરાષ્ટ્રીય તિથિ રેખા જણાવો.
(2.3) 'પરિક્રમણ' અને 'પરિભ્રમણ' વચ્ચે શું તફાવત છે ?
(2.4) સૂર્યના ઉત્તરાયણ અને દક્ષિણાયન સમજાવો.
(2.5) ભારતના કુદરતી સંસાધકોના ઉપયોગ એક સંરક્ષણ વિશે ટૂંક નોંધ લખો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં જવાબ વિસ્તારથી આપો : 5×3=15
(3.1) સામાન્યતઃ ભારતમાં કેટલી ઋતુઓ છે ? દરેકની માનવજીવન પર અસરનું વર્ણન કરો.
(3.2) ભારતીય જંગલોના અર્થ એના મહત્ત્વ જણાવો. જંગલોના સંરક્ષણ અને વિકાસ માટે યોગ્ય સૂચનો આપો.
(3.3) કૃષિના કેટલા પ્રકારો છે ? કૃષિના વિકાસ માટે સૌથી યોગ્ય હોય એવા સૂચનો આપો.
(3.4) ભારત વિવિધતાઓનો દેશ છે ? આ વિધાનની વિવેચના કરો.
(3.5) દક્ષિણ અમેરિકાના લોકોની, આબોહવા, વનસ્પતિ અને માનવજીવન વિશે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

- 1 Attempt all the questions : 2×4=08
(1.1) What is the meaning of revolution ?
(1.2) How many Kilometers long is "Bhadar Rive" of Gujarat.
(1.3) What do you know about 'standard time' ?
(1.4) Jim National Corbett Park is situated at the bank of river...
- 2 Attempt any four questions carry all equal marks : : 3×4=12
(2.1) State the major physiographic divisions of India ?
(2.2) What do you understand by International Date line ?
(2.3) What is the basic difference between 'rotation' and 'revolution' ?
(2.4) What is the meaning of 'Northward' and 'Southward' of Sun ?
(2.5) Write a short note on the use and conservation of Natural resources?
- 3 Attempt any three with detailed answer : 5×3=15
(3.1) Generally, How many seasons are noted in India ? Describe the every one with effect on human life.
(3.2) Discuss the meaning and importance of Indian forest. Give the appropriate suggestions for the growth and conservation of forests.
(3.3) How many types of Agriculture ? Give your best suggestions for agricultural development.
(3.4) "India is the land of diversities". Justify this statement.
(3.5) Describe the climate, vegetation and human life of South Americans.

SSC-09 : ELEMENTS OF ACCOUNTANCY CONTENT

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : 08
- (1.1) હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યા જણાવો.
(1.2) આર્થિક અને બિનઆર્થિક વ્યવહારો વચ્ચેનો તફાવત આપો.
(1.3) ઉધાર ચિકીનો નમૂનો આપો.
(1.4) NEFT અને RTGS નું પૂરું નામ જણાવો.
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : 12
- (2.1) ખાતાવહી એટલે શું ? તેની જરૂરિયાત વિશે માહિતી આપો.
(2.2) દેશીનામા પદ્ધતિ અને દ્વિનોંધી નામા પદ્ધતિ સમજાવો.
(2.3) રોકડ વટાવ અને વેપારી વટાવ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(2.4) નીચેના વ્યવહારોની ખાસ આમનોંધ લખો.
(1) રેણુકા પાસેથી મળેલ રૂ. 700ની નોંધ ભૂમિકા ખાતે કરેલ છે.
(2) ઉપદેશના અગાઉ માંડી વાળેલ ઘાલખાધ રૂ. 1000 પરત મળેલ છે, જે ઉપદેશ ખાતે જમા કરેલ છે.
(3) શર્માને ચૂકવેલ રૂ. 800 વર્મા ખાતે ઉધાર કરેલ છે.
(4) વીમા-પ્રિમીયમના ચૂકવેલ રૂ. 1200 ઉપાડ ખાતે ઉધાર કરેલ છે.
(5) ધંધામાંથી રૂ. 6000નું જુનું ફર્નિચર રૂ. 5800માં વેચી દીધું.
(2.5) નીચે આપેલા વ્યવહારોની હરનિશના ચોપડામાં આમ નોંધ લખી ખાતાવહીમાં જરૂરી ખાતા ખોલી ખતવણી કરો.
2015 (જુલાઈ)
1 ફોરમ પાસેથી રૂ. 45000નો માલ ખરીદ્યો.
3 ધંધામાં રૂ. 60,000 વધારાની મૂડી લાવ્યા.
5 અવધને રૂ.5000 ચૂકવ્યા.
6 રૂ. 20,000નો માલ 20% નફો ચઢાવી 10% વેપારી વટાવે સનીને વેચ્યો.
8 રૂ. 11000 બેન્કમાં ભર્યા.
9 મારૂતિ ફર્નિચર માર્ટમાંથી રૂ. 3200નું ફર્નિચર ખરીદ્યું.
11 ઘરખર્ચ પેટે ધંધામાંથી રૂ. 4500 ચૂકવ્યા.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : 15
- (3.1) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્રી જૈમિનીનો તા. 31-3-2015ના રોજનો બેન્ક સિલકમેળ તૈયાર કરો.
તા. 31-3-2015ના રોજ રોકડમેળ મુજબ બેન્ક ખાતાની ઉધારબાકી રૂ. 12000 હતી.
પરંતુ પાસબુક મુજબની બેન્કની જમા બાકી રૂ. 8300ની હતી.
(1) રૂ. 6000નો ચેક તા. 28-3-2015ના રોજ બેન્કમાં ભર્યો; પરંતુ બેન્કે તા. 31-3-2015 સુધી તે રકમ શ્રી જૈમિનીના ખાતે જમા કરી નથી.
(2) બેન્કે શ્રી જૈમિનીના ખાતે વ્યાજના રૂ. 400 જમા કર્યા છે, જેની રોકડમેળમાં નોંધ કરવામાં આવી નથી.
(3) રૂ. 2000નો એક ચેક તા. 31-3-2015ના રોજ દેવને લખી આપ્યો હતો. જે હજુ સુધી બેન્કમાં ચૂકવણી માટે રજૂ થયો નથી.
(4) બેન્કે બેન્ક ચાર્જિસ પેટે શ્રી જૈમિની ખાતે રૂ. 100 ઉધાર્યા છે, જેની રોકડમેળમાં નોંધ કરવામાં આવી નથી.

(3.2) નીચે આપેલ વિગતોના આધારે પ્રવીણ પટેલનું તા. 31-3-2016ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કાર્યું સરવૈયું તૈયાર કરો.

ખાતાનું નામ	રકમ રૂ.	ખાતાનું નામ	રકમ રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	7440	બેન્ક લોન	1760
મજૂર	4000	આવકમાલ ગાડાભાડું	1200
વેચાણ	48000	ખરીદી	30,000
સમારકામ	800	જાવકમાલ ગાડાભાડું	600
વેરો	600	દેવાદારો	8000
જમીન-મકાન	2400	રોકડ સિલક	80
પ્લાન્ટ-મશીનરી	3000	દૂટા ઓજારો	720
વીજળી-ખર્ચ	920	લેણદારો	3200
મૂડી	16000	પરચૂરણ આવકો	240
ઓફિસ પગાર	1000	ઓફિસ ફર્નિચર	240
પેટન્ટ	400	પાઘડી	6000
બેન્ક સિલક	1800		

(3.3) નીચેના વ્યવહારો પરથી નીતુની આમ નોંધ લખો.

2014 માર્ચ

- 1 રૂ. 5000નો માલ રોકડેથી ખરીદ્યો.
- 4 રૂ. 8000નો માલ 'ભાગ્ય' પાસેથી શાખ પર ખરીદ્યો.
- 7 રૂ. 4000નો માલ જીજ્ઞાને વેચ્યો.
- 12 રૂ. 200 કમિશન મળ્યું.
- 15 રૂ. 150 મજૂરી ખર્ચ ચૂકવ્યો.

(3.4) ખાસ આમનોંધ એટલે શું ? તે સમજાવી ઉદાહરણ આપો.

(3.5) ખાતું કોને કહેવાય ? ખાતાનાં પ્રકારો જણાવી દરેકનાં પાંચ ઉદાહરણો આપો.

ENGLISH VERSION

- 1 Answer the following questions in short : 08
  - (1.1) Describe definition of accounting.
  - (1.2) Distinguish between economic and non economic transaction.
  - (1.3) Give the specimen of debit note.
  - (1.4) Explain the full form of NEFT and RTGs.
- 2 Answer any four questions from the following : 12
  - (2.1) What is a ledger ? Give the information regarding its utility.
  - (2.2) Explain Deshi Nama System and double entry system.
  - (2.3) Distinguish between trade discount and cash discount.
  - (2.4) Pass Journal entries for the following transactions in Journal proper.
    - (1) Rs. 700 received from Renuka is recorded in Bhumika's account.
    - (2) Rs. 1000 received from Updesh for bad debt written off in past, which is credited to Updesh's account.
    - (3) Rs. 800 paid to Sharma is debited to Varma's account.
    - (4) Rs. 1200 paid for insurance premium is debited to drawings account.
    - (5) Old Furniture of Rs. 6000 of business sold for Rs. 5800.

(2.5) In the book of Shri Harnish, write Journal entries, for the following transactions and draw necessary accounts in the ledger and post them in ledger.

2015 (July)

- 1 Goods of Rs. 45000 are purchased from Foram.
- 3 Brought additional capital of Rs. 60,000 in the business.
- 5 Paid Rs. 5000 to Avadh.
- 6 Goods of Rs. 20,000 are sold at 20% profit to sunny at 10% trade discount.
- 8 Deposited Rs. 11000 in bank.
- 9 Furniture of Rs. 3200 is purchased from Maruti Furniture Mart.
- 11 Paid Rs. 4500 from business for house hold expenses.

3 Answer any three of the following questions : 15

(3.1) From the following transactions, prepare a bank reconciliation statement of Shri Jaimini as on 31-3-2015.

On 31-3-2015 as per cashbook bank column, debit balance was Rs. 12000.

- (1) A cheque of Rs. 6000 is deposited in a bank on 28-3-2015, but till 31-3-2015 bank has not credited the same, in Shri Jaimini's account.
- (2) Interest of Rs. 400 is credited by bank in Shri Jaimini's account, which is not recorded in cashbook.
- (3) A cheque of Rs. 2000 is drawn and issued to Dev on 31-3-2015, which is yet not presented for payment in bank.
- (4) Bank has debited bank charges of Rs. 100 in the account of Shri Jaimini, which remains unrecorded in cashbook.

(3.2) From the given information prepare trial a balance of Pravin Patel as on 31-3-2016 :

Name of A/c	Amount Rs.	Name of A/c	Amount Rs.
Opening stock	7440	Bank loan	1760
Wages	4000	Carriage inward	1200
Sales	48000	Purchase	30,000
Repairing	800	Carriage out ward	600
Tax	600	Debtors	8000
Land-building	2400	Cash balance	80
Plant-machinery	3000	Loose tools	720
Electricity expenses	920	Creditors	3200
Capital	16000	Sundry incomes	240
Office salary	1000	Office furniture	240
Patent	400	Goodwill	6000
Bank balance	1800		

(3.3) Record the following transactions in the Journal books of "Nitu".

2015 (March)

- 1 Goods of Rs. 5000 is purchased on cash.
- 4 Goods of Rs. 8000 is purchased from "Bhagiy" on credit.
- 7 Goods of Rs. 4000 is sold to Jigna.
- 12 Commission received Rs. 200.
- 15 Wages expense paid Rs. 150.

(3.4) Explain journal proper with illustration.

(3.5) What is an account ? States type of the accounts with five examples of each.

SSC-10 : ECONOMICS CONTENT

સૂચના : (૧) પૂછેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર સૂચના મુજબ આપો. (૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 8
  - (1) માથાદી આવક જાણવાનું સૂત્ર આપો.
  - (2) પુરવઠાની વ્યાખ્યા આપો.
  - (3) અંદાજપત્ર એટલે શું ?
  - (4) GNP નું પૂરું નામ આપો.
- 2 નીચેનામાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો : 12
  - (1) પુરવઠાના નિયમના અપવાદો જણાવો.
  - (2) વૈકલ્પિક ખર્ચનાં માપનની મુશ્કેલીઓ જણાવો.
  - (3) ટૂંકનોંધ લખો : શુદ્ધ આંતરિક પેદાશ.
  - (4) યંત્રના ઉપયોગ સંબંધિત ગાંધીજીના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.
  - (5) વ્યાપાર ચક્રના કેટલા તબક્કા છે ? કયા કયા ?
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : 15
  - (1) પુરવઠાના નિયમની વિગતવાર અનુસૂચિ તથા આકૃતિ સહિત સમજૂતી આપો.
  - (2) ઈજારાના લક્ષણો સમજાવો.
  - (3) બજારનો અર્થ સમજાવી તેના લક્ષણો જણાવો.
  - (4) ખાનગીકરણનો અર્થ આપી તેની પ્રક્રિયા સમજાવો.
  - (5) સરેરાશ ખર્ચ અને સીમાંત ખર્ચ વચ્ચેના સંબંધો આકૃતિ દ્વારા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Write answers as per instructions. (2) Figure to the right side indicate marks.

- 1 Answer the following questions in briefly : 8
  - (1) Give formula of per capita.
  - (2) Define supply.
  - (3) What is meant by a budget ?
  - (4) Give the full form of GNP.
- 2 Answer the following questions any four : 12
  - (1) State exceptions to the Law of Supply.
  - (2) State the limitations in measuring opportunity cost.
  - (3) Write short notes on : Net Domestic Product.
  - (4) Explain Gandhiji's thoughts related to use of machinery.
  - (5) How many phases are there in a trade cycle ? Which are those ?
- 3 Answer the following questions any three : 15
  - (1) Explain law of supply in detail with the help of a schedule and diagram.
  - (2) Explain : Characteristics of monopoly.
  - (3) Explain : Meaning and characteristics of a market.
  - (4) Give the meaning of privatization and explain its process in India.
  - (5) Explain with diagram the inter-relationship between average cost and marginal cost.

**SSC-11 : BUSINESS MANAGEMENT &
ADMINISTRATION CONTENT**

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. (૨) વિકલ્પો આંતરિક છે.

- 1 નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 8
(1.1) નીતિમત્તાનો અર્થ આપો.
(1.2) ટપાલ વ્યવહારી દુકાનોમાં કેવા પ્રકારનો માલ વેચવો અનુકૂળ છે ?
(1.3) જાહેર-ખાનગી ભાગીદારી એટલે શું ?
(1.4) માની લીધેલ ભાગીદાર કોને કહેવાય ?
- 2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો : 12
(2.1) આર્થિક અને બિનઆર્થિક પ્રવૃત્તિ એટલે શું ? ઉદાહરણ દ્વારા સમજાવો.
(2.2) પાર્થિવલાઈન દ્વારા વહન કઈ પેદાશો માટે યોગ્ય છે ?
(2.3) ઈ-બેંકિંગમાં થતાં બિનનાણાકીય વ્યવહારનાં બે ઉદાહરણ આપો.
(2.4) આઉટ સોર્સિંગનો અર્થ આપો.
(2.5) કંપનીની કોઈ પણ ત્રણ લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
- 3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોનાં વિસ્તૃત જવાબ આપો : 15
(3.1) 'વિશ્વ એક ગામડું' વિધાનની યથાર્થતા સમજાવો.
(3.2) ખાતાવાળી દુકાન કોને કહેવાય ? તેની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.
(3.3) જાહેર થાપણો કોને કહેવાય ? તેના ફાયદા અને મર્યાદા સમજાવો.
(3.4) કંપનીના પ્રકારો સમજાવો.
(3.5) વખારના પ્રકારો જણાવી જકાતની દૃષ્ટિએ વખારના પ્રકારો વિશે માહિતી આપો.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory. (2) Optional are internal.

- 1 Answer the following questions in very briefly : 8
(1.1) Give the meaning of ethics.
(1.2) Which types of goods are suitable for selling through mail order shops ?
(1.3) What is public private partnership ?
(1.4) Who is called the partner by Estoppel ?
- 2 Answer any four of the following questions : 12
(2.1) What is the economic and non-economic activity ? Explain with illustration ?
(2.2) For what kind products pipeline transit is most suitable ?
(2.3) Give two examples of Non-financial transaction done through E-banking.
(2.4) Give meaning of outsourcing.
(2.5) Explain any three characteristics of a company.
- 3 Answer any three of the following questions : 15
(3.1) Explain 'World - a global village'.
(3.2) What is the departmental store ? Explain its characteristics.
(3.3) What is public deposits ? Explain advantages and limitations of public deposit.
(3.4) Explain the types of company.
(3.5) Show the classification of warehouses with the help of chart. Explain customs duty paid warehouse.